

Осипов О., студент гр. 011м-22з-1

Науковий керівник: Нестерова О.Ю., к.п.н., доцент, завідувач кафедри філософії і педагогіки

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ПИТАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИХ РОЗРОБКАХ СУЧАСНИХ ДОСЛІДНИКІВ

Питанням комунікативної компетенції займається значна кількість вітчизняних та зарубіжних науковців (психологів, педагогів, філософів, соціологів) серед яких треба виділити Б. Ананьєв, Л. Буєва, М. Каган, Б. Ломов, А. Мудрик, В. М'ясищев, В. Грехнев, О. Добрович, В. Кан-Калік, О. Киричук, Н. Кузьміна, Я. Коломинський, які пов'язують цю компетенцію безпосередньо із здійсненням спілкування в різних видах діяльності: навчальної, трудової, ігрової. Одним із ґрунтовно розроблених аспектів цієї проблеми є формування комунікативності в процесі педагогічної діяльності, якій приділили увагу Р. Балдинюк, М. Васильєва, Ф. Гоноболін, В. Кан-Калік, Н. Кузьміна, В. Полторацька, В. Ряховський, І. Страхов, А. Сущенко та інші вчені. Зарубіжні автори в переважній більшості роздивляються комунікативну компетентність як основу професійної підготовки, що формується в межах навчального процесу отримання майбутньої професії.

Однак, серйозні науково-теоретичні розробки цієї проблематики поки що не зняли її гостроти й актуальності. До недостатньо висвітлених у науковій літературі питань належать такі: визначення комплексу комунікативних умінь і навичок фахівців у різних галузях діяльності; методичні розробки комунікативно спрямованих курсів; розробка діагностичних методик для визначення рівня комунікативної компетенції; добір професійно зорієнтованого дидактичного матеріалу, що сприяє розвитку комунікативності на підставі базової здібності людини до спілкування, що здійснюється завдяки комунікативних здібностей людини.

Виходячи з цього, визначаємо значущість формування комунікативної компетентності в межах педагогічного спілкування, що здійснюється в контексті суб'єкт-суб'єктної парадигми освіти, як особистісно-орієнтовної системи навчання. Оскільки комунікативні знання, вміння й навички, їх розвиток детермінується педагогічним спілкуванням, суттєво важливим є усвідомлення рівнів та специфіки спілкування в освіті, серед яких, найвищим є духовний рівень, що спирається на визнання особистостями всіх суб'єктів навчального процесу, як носіїв духовних начал.

Значимим завданням вищої освіти виступає професійна підготовка та адаптація до майбутньої професійної діяльності, в якій комунікація відіграє ключову роль, особливо що стосується професій соціономічного типу. Виходячи з цього, виникає необхідність більш ретельного вивчення сутності поняття комунікативної компетентності в інтегрованому вигляді сучасного підходу до її сутності.